

Số: 08 /CT-UBND

Thái Nguyên, ngày 05 tháng 4 năm 2021

CHỈ THỊ

VỀ MỘT SỐ GIẢI PHÁP CẤP BÁCH TĂNG CƯỜNG QUẢN LÝ CHẤT THẢI RẮN TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH THÁI NGUYÊN

Thời gian qua, cùng với sự phát triển kinh tế xã hội, tốc độ công nghiệp hóa, đô thị hóa tăng nhanh trên địa bàn tỉnh, cuộc sống của người dân ngày càng được cải thiện, nhu cầu vật chất và sử dụng tài nguyên ngày càng lớn kéo theo sự gia tăng về khối lượng chất thải rắn (CTR) nói chung và chất thải rắn sinh hoạt (rác thải) nói riêng. Tuy nhiên, do hạn chế về nguồn lực nên một số địa phương trong tỉnh chưa thực sự quan tâm đúng mức cho công tác quản lý rác thải trên địa bàn; hạ tầng thu gom, lưu giữ, tập kết, trung chuyển, vận chuyển và xử lý rác thải chưa đáp ứng với tình hình thực tế; việc phân loại rác thải tại nguồn mới chỉ dừng lại ở mức thí điểm, chưa đem lại kết quả thiết thực; rác thải vẫn chủ yếu được xử lý bằng phương pháp chôn lấp trực tiếp hoặc bằng các lò đốt cỡ nhỏ không đáp ứng các yêu cầu về bảo vệ môi trường. Bên cạnh đó, công tác quản lý nhà nước về quản lý chất thải trong thời gian qua có sự giao thoa, chồng chéo, chưa phù hợp với nguyên tắc một việc chỉ giao một cơ quan đầu mối chịu trách nhiệm. Các vấn đề nêu trên đã và đang làm giảm hiệu lực, hiệu quả của công tác quản lý chất thải rắn, đặc biệt là công tác quản lý rác thải.

Để khắc phục những hạn chế, bất cập trong công tác quản lý CTR hiện nay, tạo bước chuyển biến căn bản trong công tác quản lý CTR, trong đó chú trọng công tác phân loại rác thải tại nguồn, áp dụng công nghệ xử lý chất thải tiên tiến hiện đại, tận dụng các thành phần có ích trong chất thải làm nguyên liệu, nhiên liệu, vật liệu sản xuất, hạn chế tối đa việc phát sinh chất thải thứ cấp cần xử lý, thực hiện Chỉ thị số 41/CT-TTg ngày 01/12/2020 của Thủ tướng Chính phủ về một số giải pháp cấp bách tăng cường quản lý chất thải rắn, Chủ tịch UBND tỉnh Thái Nguyên chỉ thị:

1. Sở Tài nguyên và Môi trường

a) Chủ trì, phối hợp với các sở, ngành, UBND các huyện, thành phố, thị xã (sau đây gọi chung là UBND cấp huyện) và các cơ quan liên quan tham mưu UBND tỉnh tổ chức triển khai các quy định về quản lý chất thải rắn theo quy định của Luật Bảo vệ môi trường 2020, cụ thể gồm: Xây dựng các quy định về phân loại, thu gom, vận chuyển, xử lý chất thải rắn xây dựng, chất thải bồn cầu, rác thải, chất thải công kênh và phân công cụ thể trách nhiệm tổ chức thực hiện đến từng sở, ngành, UBND cấp huyện, cấp xã. Xây dựng kế hoạch thu gom, phân loại rác thải tại nguồn trên địa bàn toàn tỉnh đảm bảo hoàn thành việc phân loại rác thải tại nguồn trước 31/12/2024 theo yêu cầu của Luật Bảo vệ môi trường năm 2020.

b) Tổ chức hướng dẫn kỹ thuật thu gom, phân loại rác thải tại nguồn; cải tạo, nâng cấp và xử lý ô nhiễm môi trường tại các bãi chôn lấp rác thải không hợp vệ sinh đảm bảo yêu cầu bảo vệ môi trường sau khi Bộ Tài nguyên và Môi trường ban hành hướng dẫn cụ thể. Nghiên cứu giải pháp xử lý rác thải quy mô liên huyện, áp dụng công nghệ hiện đại, tiên tiến để tái chế, thu hồi tài nguyên, năng lượng từ rác thải nhằm phấn đấu đến hết năm 2025 giảm tỷ lệ rác thải được xử lý bằng phương pháp chôn lấp trực tiếp xuống dưới 30%.

c) Thực hiện nghiêm công tác thẩm định, đánh giá các tiêu chí về môi trường trong Chương trình mục tiêu quốc gia xây dựng nông thôn mới, đặc biệt là việc tổ chức phân loại rác thải tại nguồn; việc thu gom, xử lý vỏ bao bì đựng hóa chất, thuốc bảo vệ thực vật, thuốc thú y, phân bón thải bỏ; việc xử lý chất thải chăn nuôi của các trang trại, gia trại, hộ gia đình ở địa phương.

d) Chủ trì tổ chức thanh tra, kiểm tra công tác quản lý chất thải rắn trên phạm vi toàn tỉnh.

đ) Ứng dụng công nghệ thông tin vào công tác quản lý chất thải rắn để quản lý các phương tiện, tuyến đường, thời gian vận chuyển chất thải nguy hại, rác thải theo quy định của Luật Bảo vệ môi trường.

e) Chủ trì, phối hợp với UBND cấp huyện và các sở, ban, ngành liên quan tham mưu UBND tỉnh tổ chức thực hiện hiệu quả các nhiệm vụ về quản lý chất thải trong Đề án tăng cường quản lý nhà nước về bảo vệ môi trường trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên giai đoạn 2021-2025 đã được UBND tỉnh phê duyệt tại Quyết định số 430/QĐ-UBND ngày ngày 24/02/2021. Theo dõi, đôn đốc, tổng hợp tình hình thực hiện triển khai Chỉ thị số 11/CT-UBND ngày 28/10/2020 của Chủ tịch UBND tỉnh về việc tăng cường quản lý, tái sử dụng, tái chế, xử lý và giảm thiểu chất thải nhựa trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên; báo cáo UBND tỉnh kết quả thực hiện trước ngày 10/01 hàng năm.

2. Sở Xây dựng

a) Chủ trì, phối hợp với các sở, ngành, UBND cấp huyện rà soát quy hoạch quản lý chất thải rắn vùng tỉnh đã được phê duyệt; đề xuất phương án quy hoạch khu xử lý rác thải tập trung quy mô cấp tỉnh hướng tới việc xử lý rác thải liên huyện nhằm thu hút các dự án xử lý rác thải có công suất lớn, công nghệ tiên tiến, hiện đại có thu hồi tài nguyên, năng lượng từ rác thải vào đầu tư tại tỉnh; bổ sung phương án quy hoạch các điểm xử lý chất thải rắn xây dựng, chất thải bùn cầu để tích hợp vào Quy hoạch tỉnh Thái Nguyên thời kỳ 2021 - 2030, tầm nhìn đến năm 2050.

b) Chủ trì, phối hợp với Sở Tài nguyên và Môi trường và các cơ quan liên quan tham mưu UBND tỉnh xây dựng và tổ chức thực hiện quy định về quản lý chất thải rắn xây dựng trên địa bàn tỉnh; nghiên cứu các giải pháp tăng cường tái chế, tái sử dụng chất thải rắn xây dựng.

c) Đảm bảo các yêu cầu về hạ tầng kỹ thuật của các điểm tập kết, trạm trung chuyển, cơ sở xử lý chất thải rắn sinh hoạt trong quá trình thẩm định, tham gia ý kiến các đồ án quy hoạch theo thẩm quyền. Hướng dẫn UBND cấp huyện rà soát, đánh giá sự phù hợp của các vị trí tập kết, trung chuyển, khu xử lý rác thải với các quy hoạch xây dựng đã được phê duyệt và với nhu cầu thực tế để xem xét điều chỉnh và đề xuất bổ sung vào Quy hoạch tỉnh Thái Nguyên thời kỳ 2021 - 2030, tầm nhìn đến năm 2050.

d) Xây dựng hướng dẫn kỹ thuật về thiết kế hệ thống thu gom chất thải rắn phù hợp với việc phân loại rác thải tại nguồn ở các tổ hợp công trình cao tầng, các trung tâm thương mại có chức năng hỗn hợp; xây dựng hướng dẫn kỹ thuật về quy hoạch, bố trí điểm tập kết, trung chuyển rác thải trong các đô thị và điểm dân cư nông thôn tập trung đảm bảo đáp ứng yêu cầu kỹ thuật bảo vệ môi trường theo quy định pháp luật.

đ) Hướng dẫn các cơ quan, đơn vị, địa phương xây dựng định mức kinh tế kỹ thuật về thu gom, vận chuyển và xử lý chất thải rắn trên địa bàn tỉnh.

3. Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn

a) Hướng dẫn, giám sát các địa phương, tổ chức, cá nhân, hộ gia đình tổ chức thực hiện việc thu gom, vận chuyển vỏ bao bì đựng hóa chất, thuốc bảo vệ thực vật, thuốc thú y, phân bón thải bỏ theo đúng quy định, đảm bảo vệ sinh môi trường và chuyển giao cho các đơn vị đủ chức năng được cấp phép xử lý theo quy định; không để lẫn các loại chất thải trên vào rác thải sinh hoạt, không được phép đốt tự nhiên ngoài trời và đổ thải bừa bãi.

b) Hướng dẫn các trang trại, gia trại, hộ chăn nuôi triển khai áp dụng các tiến bộ khoa học kỹ thuật trong việc xử lý chất thải chăn nuôi, tái chế các phụ phẩm nông nghiệp; tăng cường giám sát, quản lý chặt chẽ việc tiêu hủy xác súc vật chết và xử lý chất thải phát sinh từ hoạt động chăn nuôi đảm bảo yêu cầu vệ sinh môi trường; tổ chức xây dựng chuỗi liên kết từ các trang trại chăn nuôi đến các đơn vị sản xuất phân bón phục vụ sản xuất nông nghiệp sạch trên địa bàn để tận thu chất thải, giảm thiểu phát thải ra môi trường.

4. Sở Y tế

a) Chủ trì triển khai, hướng dẫn, giám sát việc tổ chức thực hiện thu gom chất thải y tế theo mô hình cụm đã được UBND tỉnh phê duyệt tại Kế hoạch số 83/KH-UBND ngày 20/6/2020 về thu gom vận chuyển xử lý chất thải y tế nguy hại trên địa bàn tỉnh.

b) Tăng cường hướng dẫn các cơ sở y tế thuộc thẩm quyền quản lý thực hiện các quy định về quản lý chất thải rắn, thực hiện phân loại triệt để chất thải rắn tại nguồn, thực hiện thu gom, lưu giữ, vận chuyển và xử lý chất thải rắn đạt quy chuẩn kỹ thuật môi trường.

5. Sở Công thương

a) Chủ động theo dõi, hướng dẫn, kiểm tra, giám sát các hoạt động phát triển các dự án phát điện sử dụng chất thải rắn tại địa phương đảm bảo phù hợp với quy hoạch phát triển nguồn điện sử dụng chất thải rắn quốc gia đã được phê duyệt theo quy định tại Thông tư số 32/2015/TT-BTC ngày 8/10/2015 của Bộ trưởng Bộ Công thương về phát triển dự án và hợp đồng mua bán điện mẫu áp dụng cho các dự án phát điện sử dụng chất thải rắn.

b) Xây dựng cơ chế, chính sách khuyến khích đầu tư, hỗ trợ phát triển các dự án phát điện sử dụng chất thải rắn phù hợp Quyết định số 31/2014/QĐ-TTg ngày 5/5/2014 của Thủ tướng Chính phủ về cơ chế hỗ trợ phát triển các dự án phát điện sử dụng chất thải rắn tại Việt Nam; xây dựng cơ chế nhằm đơn giản hóa các thủ tục đấu nối và bán điện đối với các nhà máy phát điện sử dụng chất thải rắn theo quy định.

c) Hoàn thiện trình phê duyệt và tổ chức triển khai có hiệu quả Đề án giải pháp giảm sản xuất, sử dụng sản phẩm nhựa dùng một lần, túi nilon khó phân hủy trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên. Tăng cường công tác kiểm tra, giám sát, đôn đốc, tổng hợp báo cáo UBND tỉnh kết quả thực hiện Đề án theo quy định.

6. Sở Kế hoạch và Đầu tư

a) Xây dựng cơ chế, chính sách khuyến khích thu hút đầu tư các dự án xử lý rác thải có công nghệ tiên tiến, hiện đại, phù hợp với điều kiện tỉnh Thái Nguyên. Hướng dẫn, tạo điều kiện và đôn đốc các chủ đầu tư dự án xử lý, tái chế chất thải chủ động tiếp cận và sớm hoàn thiện các thủ tục đầu tư, xây dựng, đưa cơ sở xử lý, tái chế chất thải đi vào vận hành theo đúng quy định, đảm bảo các yêu cầu về bảo vệ môi trường. Chủ trì phối hợp với các sở, ngành, UBND cấp huyện rà soát, sàng lọc, đánh giá hiệu quả hoạt động của các dự án, cơ sở xử lý, tái chế rác thải đang hoạt động; đề xuất UBND tỉnh các biện pháp tháo gỡ khó khăn, vướng mắc (nếu có).

b) Hướng dẫn thực hiện việc đấu thầu tập trung lựa chọn đơn vị cung cấp dịch vụ thu gom, vận chuyển, xử lý rác thải đáp ứng yêu cầu bảo vệ môi trường và công khai, minh bạch trong công tác quản lý rác thải tại các địa phương.

c) Tổng hợp, báo cáo UBND tỉnh việc cân đối, bố trí vốn đầu tư cho các dự án xử lý rác thải trong kế hoạch đầu tư công trung hạn và hàng năm theo quy hoạch đã được cấp có thẩm quyền phê duyệt.

7. Sở Tài chính

Tổng hợp, báo cáo UBND tỉnh cân đối kinh phí chi thường xuyên cho các cơ quan đơn vị thực hiện hỗ trợ các hoạt động phân loại rác tại nguồn, thu gom, vận chuyển và xử lý rác thải, đảm bảo việc thu gom, phân loại và xử lý rác thải sinh hoạt được thực hiện đáp ứng yêu cầu kỹ thuật vệ sinh môi trường và đạt tỷ lệ thu gom theo mục tiêu đã đề ra trong các nghị quyết của tỉnh.

8. Sở Khoa học và Công nghệ

a) Rà soát, đánh giá công nghệ xử lý rác thải hiện có trên địa bàn, yêu cầu các cơ sở xử lý phải có lộ trình đổi mới công nghệ xử lý chất thải đáp ứng yêu cầu về bảo vệ môi trường, thực hiện trước năm 2023.

b) Tổ chức nghiên cứu và chuyển giao các công nghệ xử lý chất thải hữu cơ tại chỗ để áp dụng tại các hộ gia đình và khu vực nông thôn.

c) Đẩy mạnh việc thực hiện các dự án, đề tài nghiên cứu ứng dụng, chuyển giao công nghệ, tiến bộ khoa học về xử lý, tái chế chất thải (như chất thải nhựa, chất thải xây dựng, bùn bể tự hoại, chất thải chăn nuôi, các phụ phẩm nông nghiệp đặc biệt là rơm, rạ phát sinh sau thu hoạch), khắc phục ô nhiễm môi trường, sản xuất vật liệu thay thế túi nilon phù hợp với điều kiện của tỉnh.

9. Công an tỉnh

a) Đẩy mạnh các hoạt động đấu tranh, phòng chống tội phạm về môi trường trong hoạt động thu gom, vận chuyển và xử lý chất thải rắn.

b) Đấu tranh, phòng ngừa và ngăn chặn việc nhập khẩu máy móc, thiết bị, dây chuyền công nghệ xử lý chất thải lạc hậu vào địa bàn tỉnh không đáp ứng các yêu cầu về bảo vệ môi trường.

10. Sở Giáo dục và Đào tạo

Xây dựng và tổ chức các chương trình giáo dục về thu gom, phân loại rác thải tại nguồn, giảm thiểu phát thải chất thải nhựa trong trường học.

11. Sở Thông tin và Truyền thông

a) Tăng cường tuyên truyền, giáo dục, phổ biến các quy định pháp luật về quản lý rác thải, đặc biệt là về công tác phân loại rác thải tại nguồn, giảm thiểu phát thải chất thải nhựa thông qua các phương tiện phát thanh, truyền hình, cơ quan báo chí và hệ thống thông tin cơ sở.

b) Tuyên truyền, vận động người dân sống gần các dự án, cơ sở xử lý chất thải ủng hộ, đồng thuận trong việc xây dựng, vận hành cơ sở xử lý chất thải; không đốt phụ phẩm nông nghiệp, đặc biệt là rơm, rạ sau thu hoạch gần khu vực dân cư, các tuyến giao thông chính.

c) Định hướng thông tin và phát huy vai trò của báo chí trong hoạt động quản lý chất thải rắn.

12. UBND cấp huyện

a) Chịu trách nhiệm toàn diện về vấn đề phân loại, thu gom, tập kết, trung chuyển, vận chuyển và xử lý rác thải trên địa bàn; bố trí đủ kinh phí hàng năm của địa phương để hỗ trợ, thực hiện việc quản lý, đảm bảo phân loại, thu gom, vận chuyển và xử lý rác thải phát sinh trên địa bàn theo đúng quy định, đảm bảo vệ sinh môi trường. Lựa chọn cơ sở thu gom, vận chuyển, xử lý rác thải sinh hoạt thông qua hình thức đấu thầu theo quy định của pháp luật về đấu thầu; trường hợp không thể lựa chọn qua hình thức đấu thầu thì thực hiện theo hình thức đặt hàng hoặc giao nhiệm vụ theo quy định của pháp luật.

b) Khẩn trương rà soát đánh giá thực trạng phát sinh và công tác quản lý thu gom, xử lý rác thải trên địa bàn để xây dựng kế hoạch và lộ trình tổ chức mở rộng mạng lưới thu gom, đảm bảo đạt tỷ lệ thu gom rác thải theo mục tiêu của Đề án tăng cường quản lý nhà nước về bảo vệ môi trường trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên giai đoạn 2021-2025 đã đề ra.

c) Tổ chức phân loại rác thải tại nguồn trên toàn địa bàn quản lý, đảm bảo hoàn thành việc phân loại rác thải tại nguồn trước 31/12/2024 theo quy định của Luật Bảo vệ môi trường năm 2020, trong đó cần tập trung vào một số nội dung sau:

- Xây dựng hướng dẫn phân loại rác thải sinh hoạt tại nguồn trên địa bàn theo quy định, phù hợp với tình hình thực tế của địa phương; đối với các khu vực nông thôn cần tận dụng tối đa lượng chất thải hữu cơ để tái sử dụng, tái chế, làm phân compost hoặc tự xử lý tại các hộ gia đình thành phân compost; không đầu tư lò đốt không phù hợp với quy định tại QCVN 61-MT:2016/BTNMT - Quy chuẩn kỹ thuật quốc gia về lò đốt chất thải rắn sinh hoạt.

- Bố trí mặt bằng điểm tập kết, trạm trung chuyển đáp ứng yêu cầu kỹ thuật bảo vệ môi trường theo quy định.

- Bố trí đầy đủ trang, thiết bị đảm bảo cho việc thu gom, phân loại rác thải từ các hộ gia đình, lưu giữ rác thải tại các điểm tập kết, trung chuyển, vận chuyển rác thải sau khi đã được phân loại, đảm bảo không để lẫn các loại rác thải đã được phân loại với nhau.

- Đẩy mạnh công tác tuyên truyền, phổ biến để mọi cơ quan, tổ chức, người dân thực hiện phân loại rác thải tại nguồn.

d) Quản lý chặt chẽ phương tiện, tuyến đường, thời gian vận chuyển rác thải theo quy định; không hạn chế việc thu gom, vận chuyển chất thải rắn công nghiệp thông thường, chất thải nguy hại, rác thải từ các xã, huyện khác về cơ sở xử lý ở địa phương mình để xử lý theo quy định.

đ) Xây dựng lộ trình, bố trí kinh phí để xử lý triệt để các bãi chôn lấp rác thải tự phát không theo quy định và ngăn chặn việc hình thành các bãi chôn lấp tự phát mới.

e) Chỉ đạo UBND cấp xã kiểm tra việc tuân thủ quy định pháp luật về bảo vệ môi trường trong thu gom, vận chuyển rác thải, xem xét, giải quyết kiến nghị phản ánh, xử lý vi phạm theo thẩm quyền; chủ trì phối hợp với cơ sở thu gom, vận chuyển rác thải, cộng đồng dân cư, tổ chức chính trị - xã hội ở cơ sở xác định thời gian, địa điểm, tần suất và tuyến thu gom rác thải; hướng dẫn hộ gia đình, cá nhân chuyên giao rác thải đúng quy định; hướng dẫn cộng đồng dân cư giám sát và công khai trường hợp không tuân thủ quy định về phân loại, thu gom rác thải.

13. Đề nghị Ủy ban Mặt trận Tổ quốc tỉnh Thái Nguyên và các tổ chức thành viên:

a) Vận động các tổ chức, người dân tham gia thực hiện tốt công tác phân loại rác thải tại nguồn; xây dựng và tổ chức thực hiện các mô hình phân loại chất thải tại nguồn, rút kinh nghiệm và nhân rộng việc tổ chức thực hiện các mô hình có hiệu quả; phát động phong trào toàn dân tham gia công tác vệ sinh, thực hiện nếp sống văn minh, bảo vệ môi trường.

b) Chủ động xây dựng kế hoạch kiểm tra, giám sát hoạt động quản lý và xử lý chất thải rắn của các cấp, ngành.

14. Trước ngày 15 tháng 12 hàng năm, các Sở, ban, ngành, UBND cấp huyện báo cáo kết quả thực hiện nhiệm vụ được giao tại Chỉ thị này và gửi về Sở Tài nguyên và Môi trường để tổng hợp báo cáo Chủ tịch UBND tỉnh và báo cáo Bộ Tài nguyên và Môi trường.

Chủ tịch UBND tỉnh Thái Nguyên yêu cầu các Sở, ngành, UBND các huyện, thành phố, thị xã và các tổ chức, cá nhân có liên quan trên địa bàn tỉnh tổ chức thực hiện nghiêm Chỉ thị này./. *mv*

Nơi nhận:

- Thủ tướng Chính phủ;
 - Bộ Tài nguyên và Môi trường;
 - TT. Tỉnh ủy;
 - TT. HĐND tỉnh;
 - Chủ tịch, các Phó Chủ tịch UBND tỉnh;
 - Ủy ban MTTQ tỉnh;
 - Các Sở, ban, ngành của tỉnh;
 - UBND các huyện, TP, TX;
 - Lãnh đạo VP UBND tỉnh;
 - Báo TN, Đài PT-TH tỉnh;
 - Trung tâm Thông tin tỉnh;
 - Các CVNCTH;
 - Lưu: VT, TH, CNN.
- DAT. CT.15/3.

CHỦ TỊCH

Trịnh Việt Hùng

